Úvod - Věk a řízení

Publikováno: 7. 3. 2007

Věk řidiče je jedním z faktorů, které hrají roli v otázce řízení a také nehodovosti. U mladých řidičů, zejména mladých mužů, je v pozadí příčin jejich dopravních nehod nedostatek řidičských zkušeností, z psychologických faktorů pak snížená schopnost vnímání rizika a rozpoznání nebezpečí, touha po nezávislosti a tendence k porušování pravidel, potřeba znásobit svoji sílu či se předvést (tendence zvyšovat si řízením sebevědomí). Mladí lidé často řídí rychleji, než by odpovídalo možnostem. Někteří mladí řidiči vykazují při řízení vysokou míru soupeřivosti a agresivity. Z výzkumů vyplývá, že mladým řidičům trvá déle, než rozpoznají nebezpečí a zareagují na něj. Řízení samotné mnohdy, zejména mladým či osobnostně nezralým řidičům, uspokojuje i další potřeby mimo tu základní, dopravit se z místa A na místo B. Dalo by se říci, že jsou soustředěni spíše na sebe než na komplexní situaci, ať už se jedná o technické zvládání jízdy či již zmíněné uspokojování psychických potřeb. Objevuje se tendence k podceňování rizik „mně se nic nemůže stát“ s důrazem na prožitek tady a teď a naplno (vyhledávání zážitků, zejména adrenalinových).

Z uvedeného plyne, že je velmi důležité seznamovat mladé řidiče s riziky a zodpovědností vůči sobě i vůči ostatním účastníkům silničního provozu, což jsou kromě řidičů i chodci a cyklisti, kteří jsou významně zranitelnější, zvláště pak děti a starší lidé, spojenými s řízením vozidla a hovořit o možných úskalích. Uvedené by mělo být zahrnuto do přípravy řidičů v autoškolách a doplňovat tak vědomostní a technickou stránku výuky. Ačkoli mezi mladými řidiči existují rozdíly v uvedených charakteristikách a některé projevy chování jsou vázané také na pohlaví řidiče (několikanásobně vyšší počet dopravních nehod i úmrtí na silnicích u mladých mužů než žen), význam prevence je nesporný. Pracuje se rovněž na výzkumech v oblasti zkvalitnění výuky na trenažérech se zaměřením na specifické problémy mladých řidičů.

Ukazuje se, že mladí lidé lépe přijímají informace a zkušenosti od svých vrstevníků než od starších osob (učitelů autoškol, zdravotníků atp.), ačkoli mnohdy je vlastní zkušenost (účast na dopravní nehodě) nejúčinnějším podnětem pro změnu postojů k vlastním řidičským dovednostem a pravděpodobnosti stát se účastníkem dopravní nehody, pro změnu stylu řízení a chování se na silnicích při řízení motorového vozidla.

Zdroj:

Maycock, G. (1997). Accident liability - the human perspective. In Rothengatter, T & Vaya, E.C. (Eds), Traffic and Transport Psychology (pp.65 - 76). U.K: Pergamon
Deery, H.A., & Fildes, B.N. (Victoria Australia) (1999). Young novice driver subtypes: relationship to high risk behaviour, traffic accident record, and simulator driving performance. Human Factors. Vol. 41(4), pp. 628 - 643.
www.youngdrivers.com

CDV CENTRUM DOPRAVNÍHO VÝZKUMU © *Observatoř bezpečnosti silničního provozu, www.czrso.cz*